

ASIA Eläinsuojan toiminnan oleellista muuttamista koskeva ympäristöluva,
Tyrnävä

LUVAN HAKIJA Vesa Manninen
Kaartolantie 4
91500 Muhos

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO	3
TOIMINTA JA SEN SIJAINTI	3
LUVAN HAKEMISEN PERUSTE	3
LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA	3
HAKEMUKSEN SISÄLTÖ	3
Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitusilanne	3
Toiminta	3
Yleiskuvaus toiminnasta	3
Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely	4
Jätteet ja varastointi	4
Muut ympäristönsuojelunäkökohdat	5
Eläinsuojan toiminta-alue ja ympäristö	5
Asutus ja maankäyttö	5
Suojelukohteet ja pohjavesialueet sekä valuma-alue	5
Arvio toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön	5
Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä ja toimista hätätilanteissa	5
Arvio käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta	6
LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY	6
Lupahakemuksen täydennykset	6
Lupahakemuksesta tiedottaminen	6
Lausunnot	6
Hakijan kuuleminen ja vastine	8
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	8
Käsittelyratkaisu	8
Ympäristöluparatkaisu	8
Lupamääräykset	9
Eläinsuojan tuotanto	9
Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely	9
Lannan ja jätevesien hyödyntäminen	9
Jaloittelualaue	10
Jätteet ja varastointi	10
Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi	11
Muut määräykset	12
RATKAISUN PERUSTELUT	12
Käsittelyratkaisun perustelut	12
Luvan myöntämisen edellytykset	12
Lupamääräysten perustelut	14
Eläinsuojan tuotanto	14
Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely	14
Lannan ja jätevesien hyödyntäminen	15
Jaloittelualaue	15
Jätteet ja varastointi	15
Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi	16
Muut määräykset	16
VASTAUS YKSILOITYIHIN VAATIMUKSIIN	17
LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN	17
Korvattava päätös	18
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	18
LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN	18
SOVELLETUT OIKEUSOHJEET	18
KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN	18
Ratkaisu	18
Perustelut	18
Oikeusohje	19
MUUTOKSENHAKU	20

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO

Vesa Mannisen eläinsuojan toiminnan oleellista muutosta koskeva ympäristölupahakemus on tullut vireille Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon 31.8.2012 ja hakemusta on korjattu 13.1.2014.

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Tilalla harjoitetaan naudanlihan tuotantoa. Toiminta sijaitsee Tyrnävän kunnassa noin kymmenen kilometriä Tyrnävän keskustajamasta itään Tyrnävän kylällä Toppilan tilalla, kiinteistötunnus 859-401-24-9, osoitteessa Mäntykaarrontie 11. Tilan talouskeskus sijaitsee noin kaksi kilometriä eläinsuojista itään.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain 28 §:n 1 momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin 11 a -kohdan perusteella eläinsuojalle, joka on tarkoitettu vähintään 80 lihanaudalle, on oltava ympäristölupa.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin 11 a) kohdan nojalla toimivaltainen viranomainen on aluehallintovirasto vähintään 200 lihanaudan eläinsuojan toimintaa koskevassa asiassa.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitustilanne

Nykyisellä toiminnalla on Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen vuonna 2007 myöntämä ympäristölupa. Tilalla on kirjalliset vuokrasopimukset 68 hehtaarin peltoalasta. Hakijalla on myös kirjalliset vuokrasopimukset vuoratuista lietesäiliöstä, jotka sijaitsevat lannanlevityspeltojen yhteydessä. Tila on liittynyt maatalouden ympäristötukeen sopimuskaudeksi 2007–2013.

Tilan alueelle ei ole Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa osoitettu erityisiä merkintöjä. Oulun seudun yleiskaavassa 2020 alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi.

Toiminta

Yleiskuvaus toiminnasta

Tilalla on Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen vuonna 2007 myöntämä ympäristölupa, jonka mukaan eläinsuojiin saa sijoittaa 348 lihanautaa ja 20 vasikkaa. Tilan naudanlihan tuotantoa on lisätty sijoittamalla olemassa olevien eläinsuojien karsinoiniin 415 lihanautaa ja 30 vasikkaa. Tilalle ei ole rakennettu uusia rakennuksia, eikä eläinsuojien sisäosiin ole tehty rakenteellisia muutoksia. Eläinsuojien läheisyyteen on rakennettu lisää laakasiiloja nykyisen ympäristöluvan käsittelyn jälkeen. Lisäksi on hankittu lisää lietalannan varastointitilaa vuokraamalla.

Eläimet tuodaan tilalle noin 4,5 kuukauden ikäisinä ja viedään teurastukseen noin 18 kuukauden iässä. Eläinsuojarakennukset ovat lämpimiä. Tilan vuosittainen tuotanto on eläinten lisäyksen jälkeen 150 000 kg lihaa.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

Lanta käsitellään eläinsuojassa lietelantamenetelmällä. Lietekuilutilavuutta tuotantorakennuksissa on yhteensä 1 323 m³, josta noin 60 % voidaan hyväksyä lannanvarastointilavuudeksi. Eläinsuojista lietelanta johdetaan eläinsuojarakennusten välissä sijaitseviin 2 499 ja 2 011 m³:n betonisiin lietesäiliöihin pumppauskaivon kautta. Talouskeskuksen yhteydessä oleva vanha 713 m³:n lietesäiliö on myös käytössä lannanvarastointiin. Lisäksi hakijalla on käytössä 550 m³:n ja 1 200 m³:n vuokratut lietelantasäiliöt. Kaikki lietelantasäiliöt ovat betonirakenteisia ja kattamattomia.

Lietelannan varastointilavuutta tulee olemaan suunnitelmien mukaan säiliöissä yhteensä 7 769 m³.

Eläinsuojissa muodostuu pesuvesiä yhteensä noin 25 m³ ja ne johdetaan lietesäiliöihin.

Hakemuksen mukaan lanta levitetään pelloille toukokuun ja lokakuun välisenä aikana niin, että keväällä levitetään 50 prosenttia lantamäärästä, kesäaikaan 40 prosenttia ja syksyllä 10 prosenttia. Lannan levitykseen käytävissä olevaa peltoa on yhteensä 197 hehtaaria, josta omaa on 129 ja vuokrateltoa 68 hehtaaria. Lietelanta mullataan hakemuksen mukaan kiekkomultaimella.

Eläimiä ei hakemuksen mukaan laidunneta, eikä eläinsuojien yhteyteen ole suunnitteilla jaloittelualueita.

Jätteet ja varastointi

Hakemuksen mukaan toiminnassa muodostuu jätteitä seuraavasti: Kuolleet eläimet (noin 5 kpl/v) toimitetaan erilliskeräykseen. Raadot ilmoitetaan erilliskeräykseen (Honkajoki Oy) välittömästi ja varastoidaan niille osoitetulla alueella tuotantorakennuksen vieressä. Pilaantunutta säilörehua muodostuu vuosittain noin kaksi tonnia, joka kompostoinnin jälkeen levitetään pellolle. Tyhjät lannoitesäkit (noin 100 kpl/v) toimitetaan vuosittain 4H-järjestön lannoitesäkkikeräykseen. Auma-/paalimuovia muodostuu vuosittain noin 1,5 tonnia. Jätemuovit varastoidaan tuotantorakennuksen yhteydessä ja toimitetaan säännöllisesti noin kerran vuodessa erilliskeräykseen (vaihtolava).

Jäteöljyt varastoidaan tynnyreissä ja toimitetaan tynnyrin täytyttyä erilliskeräykseen (Ekokem Oy). Muita tilan toiminnassa muodostuneita vaarallisia jätteitä ovat öljynsuodattimet (noin 7 kpl/v), polttoainesuodattimet (3 kpl/v) ja akut (1 kpl/v), jotka toimitetaan Tyrnävän hyötykäyttöasemalle.

Tilan polttoaine varastoidaan 7 000 litran polttoainesäiliössä. Säiliö on kaksoisvaippasäiliö. Lisäksi tilalla on muita öljytuotteita enintään 400 litraa, joita säilytetään 200 litran tynnyreissä varastohallissa, jossa ei ole lattiakaivoa. Rehun säilöntään tila käyttää biologisia säilöntäaineita. Kasvinsuojeluaineita säilytetään lukollisessa kaapissa.

Muut ympäristönsuojelunäkökohdat

Säilörehua valmistetaan esikuivattuna laakasiiloihin noin 3 000 tonnia vuodessa. Puristeneste kerätään laakasiilojen yhteydessä olevaan 8 m³:n koojakaivoon, josta neste siirretään puristenestelietevaunulla lietesäiliöihin.

Tilalle tuodaan välikasvatettuja vasikoita kuusi kertaa vuodessa ja eläimiä haetaan teuraaksi 6–8 kertaa vuodessa. Rehunkuljetusauto liikennöi tilalla noin kaksi kertaa kuukaudessa. Eläinsuojiin käyttövesi saadaan Tyrnävän Vesihuolto Oy:ltä.

Eläinsuojan toiminta-alue ja ympäristö

Asutus ja maankäyttö

Toiminta sijoittuu maatalousvaltaiselle haja-asutusalueelle Tyrnävän kylään. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat eläinsuojista noin 560 metrin etäisyydellä lännessä tilalla Väisälä (24-26) ja 610 metrin etäisyydellä länsi-lounaassa tilalla Kärne (24-46) sekä 710 metrin etäisyydellä tilalla Ketola (44-10).

Suojelukohteet ja pohjavesialueet sekä valuma-alue

Eläinsuojat, lietelantasäiliöt tai lannanlevityspellot eivät sijaitse suojelualueilla tai pohjavesialueilla, eikä näiden alueiden läheisyydessä. Lannanlevityspelltojen peltolohkojen 21 ja 22 läheisyydessä sijaitsee uhanalaisten kasvien alue. Kasvit on luokiteltu uhanalaisuusluokituksessa silmälläpidettävien luokkaan.

Eläinsuojat ja lannanvarastointisäiliöt sekä pääosa lannanlevityspelloista sijaitsevat Temmesjoen vesistöalueen Rauhionjan valuma-alueella (58.045). Rauhionja sijaitsee länsi-lounaassa noin 780 metrin etäisyydellä eläinsuojarakennuksista. Lannanlevityspelloja sijaitsee myös Ängeslevänjoen keskiosan (58.042) ja Keskusojan (58.046) alueella. Vesistöalueet laskevat Ängeslevänjokeen. Lisäksi peltoja sijaitsee Oulujoen vesistöalueen Pohjukanojan (59.164) valuma-alueella, joka laskee Muhosjoen kautta Oulujoen alaosan vesistöalueelle.

Arvio toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön

Hakemuksen mukaan toiminta ei aiheuta haittaa ympäristölle. Tuotantorakennuksissa ei synny meluhaittaa. Ilmaan aiheutuu vähäisiä typpipäästöjä ja hajua lähinnä lietteenlevityksen aikana. Levityksen yhteydessä otetaan huomioon tuulensuunnat ja vältetään aiheuttamasta hajuhaittaa naapurustoon. Lietesäiliöt ovat alta täytettävät ja kuorettuvat pinnasta, jolloin typpi- ja hajupäästöjä ei aiheudu. Toiminnasta ei aiheudu päästöjä maaperään tai vesistöihin, koska liete, puristenesteet ja pesuvedet ohjataan suljetussa järjestelmässä lietesäiliöihin. Lietteen ajon yhdessä pidetään huolta kaluston kunnosta niin, ettei lietettä valu pihoille eikä teille. Lannanlevityksessä noudatetaan nitraattiasetuksen ohjeita ja hyviä viljelytapoja. Piha-alueet pidetään siisteinä.

Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä ja toimista hätätilanteissa

Tilalla huolehditaan ennaltaehkäisevästi paloturvallisuudesta paloviranomaisen ohjeiden mukaan. Vierailuja eläinsuojiin sallitaan rajoitetusti ja aina suojavaatteita käyttäen. Tilalla on eläinten terveydenhuoltosopimus ja eläinlääkäri suorittaa vuosittain eläinten terveydenhuoltotarkastuksen.

Arvio käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta

Hakemuksen mukaan lannan levityksessä käytetään nykyisin multaavaa lietevaunua.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Hakemusta on täydennetty 9.10.2013 selvityksellä toiminnassa tapahtuneesta oleellisesta muutoksesta, karttapiirroksella 713 m³:n lietesäiliön sijainnista ja karttakuvilla lannanlevityspeltojen sijainnista sekä tiedolla vuokrattujen lietesäiliöiden sisähalkaisijasta. Hakemusta on lisäksi täydennetty vastineenannon yhteydessä 31.12.2013 tiedoilla toiminnassa syntyvistä jätejakeista.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu kuuluttamalla Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ja Tyrnävän kunnan virallisilla ilmoitustauluilla 15.11.–16.12.2013. Hakemusasiakirjat ovat kuulutusaikana olleet nähtävillä Tyrnävän kunnassa. Hakemusasiakirjoihin on voinut tutustua myös Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa. Kuulutuksesta on erikseen tiedotettu asianosaisia. Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Tyrnävän kunnanhallitukselta ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta sekä Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelta.

Lausunnot

1. Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus)

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa, että tuotantorakennukset, lannanvarastointisäiliöt tai lannanlevityspellot eivät sijaitse pohjavesialueella tai suojelualueella. ELY-keskus huomauttaa, että hakemuksen liitekartoissa merkittyjen peltolohkojen 21 (8590244925) ja 22 (8590245026) läheisyydessä sijaitsee uhanalaisten kasvien alue. ELY-keskus toteaa, että kyseiset lannanlevityspellot eivät todennäköisesti merkittävästi heikennä näiden kasvien esiintymiä. Kyseiset kasvit ovat luokitukseltaan silmälläpidettäviä lajeja ja ne esiintyvät ojissa. Lietelantaa, virtsaa tai muita jätevesiä ei saa levittää pohjavesialueelle. Toimintoja ei sijaitse kartoitetuilla tulva-alueilla.

ELY-keskus toteaa, että Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa (vahvistettu 17.2.2005) ei ole alueelle osoitettu erityisiä merkintöjä. Oulun seudun yleiskaavassa 2020 on alue merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M), jolloin alueen pääkäyttötarkoitus on maa- ja metsätalous.

Tuotantorakennus, lannanvarastointisäiliöt ja pääosa lannanlevityspelloista sijaitsevat Rauhionojan (58.045) vesistöalueella, joka laskee Ängeslevänjokeen. Lannanlevityspelloja sijaitsee myös Ängeslevänjoen keskiosan (58.042) alueella sekä Keskusojan alueella (58.046), jotka myös laskevat Ängeslevänjokeen. Lisäksi peltoja sijaitsee Pohjukanojan (59.164) vesistöalueella, joka laskee Muhosjoen kautta Oulujoen alaosan vesistöalueelle.

Oulujoen-lijoen vesienhoitosuunnitelman toimenpideohjelmassa 2010–2015 mukaan Ängeslevänjoki on ekologisesti huonossa tilassa.

Samoin todetaan, että Muhosjoki on ekologisesti tyydyttävässä tilassa. Vesistön tilan parantamiseksi tarvitaan Ängeslevänjoen ja Muhosjoen alueilla maatalouden nykykäytännön mukaisten kuormitusta vähentävien toimenpiteiden lisäksi mahdollisimman laajamittaisesti lisätoimenpiteitä.

Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueelle soveltuvat keskeiset maataloutta koskevat lisätoimenpiteet Ängeslevänjoen ja Muhosjoen vesistöalueella ovat seuraavat:

- ravinnepäästöjen hallinta: optimaalinen lannoitus
- ravinnepäästöjen tehostettu hallinta: lannan hyödyntämisen merkittävä tehostaminen ja peltojen ravinnevarastoa hyödyntävä viljely
- talviaikaisen kasvipeitteisyyden lisäys
- suojavyöhykkeiden lisäys
- kosteikkojen lisäys
- sääätösaloituksen lisäys: salaoituksen muuttaminen sääätösaloitukseksi tai säätokasteluksi ja uudet salaoitukset sääätösaloituksena tai -kasteluna
- lannan jatkokäsittelyn tehostaminen: lannan käsittely uutta teknologiaa hyväksikäyttäen
- pohjavesialueiden peltoviljelyn vesiensuojelu
- tilakohtainen tehostettu koulutus ja neuvonta

Lupamääräyksissä tulisi soveltuvien osin huomioida vesienhoitoalueelle kohdistuvat tavoitteet. Maataloutta koskevien vesienhoidon tavoitteiden tehostamiseksi luvanhakijan tulee seurata lannan käsittelyyn ja levittämiseen liittyvien tekniikoiden kehittymistä.

Myös lantavarastoihin ja lannankäsittelyjärjestelmiin liittyvää uutta käyttökelpoista tekniikkaa on otettava käyttöön soveltuvin osin silloin, kun se vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa.

2. Tyrnävän kunnanhallituksen lausunto

Kunnanhallitus toteaa, että eläinmäärän laajennus ei aiheuta lisärakentamista ja näin ollen toiminnasta ei ole haittaa kaavoitukselle tai muulle alueiden käytölle. Tila sijaitsee Oulun seudun yleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M). Kaavamerkinnän mukaan alueelle voidaan sijoittaa maa- ja metsätalouteen liittyviä asuinrakennuksia. Kunnalla ei ole rakentamiseen tähtäviä asemakaavallisia tavoitteita tilan alueelle.

3. Tyrnävän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Tyrnävän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen esittää, että lupaviranomaisen tulee varmistua siitä, että kaikkien lantaloiden rakenteet ovat MMM-RMO C4 – ohjeen mukaiset. Lisäksi tulee varmistua siitä, että nitraattiasetuksen vaatimukset ja ympäristöministeriön suositukset lannan levitysalasta täyttyvät ja että peltopinta-alaa on riittävästi myös pitkällä aikavälillä. Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että lupamääräyksissä tulisi edellyttää jättämään riittävät suojaetäisyydet naapureihin hajuhaitan välttämiseksi. Edelleen esitetään, että lietelanta tulee mullata mahdollisimman nopeasti ja lietteen levitysajankohta valita ympäristöviihtyvyystekijät, kuten juhla- ja pyhäajat, huomioiden. Lietettä levitettäessä tulisi jättää riittävät suojaetäisyydet valtaajiin ravinteiden vesistöön pääsyn estämiseksi.

Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että jätteiden käsittelyssä tulisi noudattaa voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä. Rehut ja niiden

raaka-aineet sekä kemikaalit on varastoitava ja käsiteltävä niin, ettei niistä aiheudu valumia eikä vaaraa ympäristölle. Ympäristönsuojeluviranomainen esittää, että lupaviranomaisen tulee varmistua siitä, että polttoainesäiliöissä on tarvittavat suojaruusteet ja että säiliön sijoituspaikka on asianmukainen.

Ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa, että poikkeuksellisista tilanteista, joista voi aiheutua päästöjä ympäristöön, tulee ilmoittaa myös ympäristötoimeen.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Aluehallintovirasto on 16.12.2013 varannut hakijalle tilaisuuden vastineen antamiseen. Hakija on antanut vastineen 31.12.2013 ja 13.1.2014.

1. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Hakija toteaa vastineessa, että toiminnanharjoittaja on tietoinen lannan varastoinnin ja käsittelyn aiheuttamista ympäristövaikutuksista sekä keinoista, joilla ympäristöhaittoja voidaan vähentää. Lannanlevityksessä tilalla käytetään parasta saatavilla olevaa tekniikkaa. Liete levitetään sijoitavalta kalustolla, mahdollisimman hyvissä olosuhteissa toukokuun lopun ja heinäkuun välisenä aikana. Hakija toteaa, että lantaa ei levitetä kaukaisimmille lohkoille (yli viisi kilometriä tuotantorakennuksesta).

Hakija huomauttaa, että vesialueisiin rajoittuvilla lohkoilla on kolmen metrin levyiset suojakaistat. Lisäksi peltojen kasvukunnosta huolehtimalla ja kasvipeitteisyydellä pyritään vähentämään valumia vesistöihin. Lannoitustaso pidetään pääsääntöisesti hiukan optimitasoa alhaisempana. Hakijan mukaan lannoituksen tarkentamiseksi lietelannan ravinnesisältö selvitetään säännöllisesti, jolloin myös täydennyslannoituksessa käytettävien väkilannoitteiden määrä voidaan optimoida. Hakija toteaa, että väkilannoitteiden levityksessä käytössä on GPS-tekniikka, jonka avulla lannoitetut alat ja lannoitemäärät on tarkkaan tiedossa.

3. Tyrnävän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Lausunnossa viitattuun lannanlevitykseen liittyviin riittäviin suojaetäisyyksiin naapurikiinteistöihin, hakija toteaa seuraavaa: Talojen läheisyyteen jätetään riittävät suojavyöhykkeet, jotka lannoitetaan ainoastaan väkilannoitteilla. Liete sijoitetaan nurmeen multaavalla lietekalustolla. Juhlapyhinä ja kiinteistöjen omistajien merkkipäivinä lietettä ei levitetä.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Käsittelyratkaisu

Kiinteistöllä Ylikaartola (kiinteistötunnus 859-401-26-30) sijaitsevan etälietesäiliön ei katsota kuuluvan toimintakokonaisuuteen, jonka vuoksi tämän päätöksen lupamääräykset eivät koske kyseistä lietesäiliötä.

Ympäristöluparatkaisu

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myöntää ympäristöluvan Vesa Mannisen eläinsuojien toiminnalle Tyrnävän kunnan Tyrnävän kylässä Toppilan tilalla (kiinteistötunnus 859-401-24-9) hakemukseen liitetyn suunnitelman mukaisesti siten kuin lupamääräyksistä ilmenee.

Lupamääräykset

Eläinsuojan tuotanto

1. Asemapiirroksen (24.8.2006 päivätty ja 21.4.2011 muutettu) MK 1:500 ja pohjapiirrosten (päivätty 22.2.2007 ja 1.3.2007) 1:100 mukaisesti eläinsuojiin saa sijoittaa enintään 415 lihanautaa ja 30 vasikkaa (yhteensä 1032 eläinyksikköä). Eläinmääriä voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotto ei ylitä edellä mainittujen eläinmäärien yhteistä lannantuottoa.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

2. Eläinsuojassa muodostuva lietelanta ja toiminnassa muodostuvat pesuvedet sekä säilörehun puristeneste on varastoitava vesitiiviiksi rakennetuissa varastoissa. Eläinsuojan pohjarakenteiden ja lannanvarastointitilojen on oltava vesitiiviitä ja täyttää rakenteeltaan maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräysten ja -ohjeiden vaatimukset (MMM-RMO C4).

Lietelannan, eläinsuojan pesuvesien, säilörehun puristenesteen ja lietesäiliöihin kertyvien sadevesien 12 kuukauden varastotilaa on oltava käytettävissä vähintään 7 289 m³.

Eläinsuojan katolta kertyvät sade- ja sulamisvedet on johdettava lannan varasto- ja käsittelytilojen ulkopuolelle. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava lannanvarastointitilojen kuntoa ja viivytyksettä korjattava mahdolliset niistä havaitut puutteet ja vauriot. Lantavarastot on tyhjentävä ja tarkastettava perusteellisesti vuosittain.

Säilörehun puristeneste on otettava talteen ja käytettävä lannoitteena.

Lannan ja jätevesien hyödyntäminen

3. Lanta on ensisijaisesti hyödynnettävä lannoitteena pellolla. Tilalla on oltava jatkuvasti käytettävissä lannan levitykseen luvan mukaisella eläinmäärällä vähintään 157 hehtaaria peltoa tai lannanluovutus sopimuksia.

Luvan haltijan hallussa olevista lannanlevitys- ja sopimuspeltoaloista on oltava ajantasaiset vuokra- ym. sopimukset ja ne on tarvittaessa esitettävä valvontaviranomaiselle.

Lannan peltolevityksessä on noudatettava maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamista koskevan valtioneuvoston asetuksen (931/2000) määräyksiä, ellei lupamääräyksissä jäljempänä muuta vaadita. Lannan levitysmäärissä on lisäksi otettava huomioon maaperän viljavuustutkimukset, lannan typpi- ja fosforipitoisuudet sekä ravinnetarve.

4. Lietelannan kuormaus ja kuljetus on hoidettava tarkoitukseen suunniteltua tiivistä kalustoa käyttäen siten, ettei lietettä tai lantaa pääse ympäristöön, kuljetusteille, ojiin, vesistöön tai pohjaveteen. Lanta on ensisijaisesti hyödynnettävä lannoitteena pellolla siten, ettei siitä aiheudu kohtuutonta haittaa teiden varrella asuville asukkaille ja muille teiden käyttäjille. Mikäli kuljetusteille pääsee valumaan lietettä tai lantaa, tulee likaantuneet alueet puhdistaa välittömästi.

Lannan levitys on yleisesti hoidettava siten, ettei naapureille ja lannan levitysalojen läheisyydessä asuville asukkaille aiheudu kohtuutonta hajuhaittaa.

Lähellä asuinkiinteistöjä sijaitseville pelloille sekä vesistöön rajoituville peltoalueille lietelantaa levitettäessä on käytettävä sijoitettavaa lietelannan levitintä tai lanta on mullattava välittömästi. Muilla hakijan hallussa olevilla tai lantaa vastaanottavan tilan peltoalueilla ja muualle kuin kasvustoon levitetty lanta on mullattava mahdollisimman pian, viimeistään vuorokauden kuluttua levityksestä.

5. Lietelanta tulee levittää ensisijaisesti keväällä ja kesällä kasvukauden aikaan. Lantaa ei saa levittää routaiseen, lumipeitteiseen tai veden kylmistämään maahan. Lannanlevitys on kielletty 15.10.–15.4. välisenä aikana. Lantaa voidaan kuitenkin levittää syksyllä enintään 15.11. asti ja aloittaa keväällä aikaisintaan 1.4., jos maa on sula ja kuiva, jolloin huuhtoutumista vesistöön ei tapahdu eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole. Lantaa ei saa levittää nurmikasvuston pintaan 15.9. jälkeen. Lannan levitys on kielletty kymmenen metriä lähempänä vesistöä ja valtaojaa. Suojavyöhykealueita ei lasketa edellä mainittuun levitysaltaan mukaan. Lannan pintalevitys on kielletty pelloilla, jonka keskimääräinen kaltevuus ylittää 10 %.

Ravinteiden ja lannoitteen huuhtoutumisen estämiseksi tulee viljellä ensisijaisesti peltoja, joilla ei ole tulvan uhkaa. Viljeltäessä tulvanalaisia peltoja on tulvan mahdollisuus ottava huomioon. Lanta tulee levittää pelloille vasta tulvan jälkeen. Peltoja ei saa kyntää syksyllä, vaan vasta keväällä tulvan jälkeen.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että lannan vastaanottajat ja lannan kuljetuksesta vastaavat tahot ovat tietoisia tämän päätöksen lannan käsittelyä ja levittämistä koskevista määräyksistä.

Luokitetuilla pohjavesialueilla sijaitseville pelloille ei saa levittää lietelantaa, virtsaa, jätevesiä, puristenesteitä tai muutenkaan nestemäistä orgaanista lannoitetta, ellei toiminnanharjoittaja maaperätutkimusten tai vastaavien luotettavien selvitysten perusteella osoita, ettei siitä aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa. Talousvesikaivojen ympärille tulee jättää vähintään 50 metriä leveä, lietteellä, lannalla ja virtsalla käsittelemätön vyöhyke. Kasvinsuojeluaineita käytettäessä tulee varmistaa, että tuotteet soveltuvat pohjavesialueen viljelyyn.

Jaloittelualue

6. Mikäli eläinsuojien yhteyteen rakennetaan jaloittelualue, on se varustettava tiivispohjaisella alalla, reunoilla ja jätevesien keräyskaivolla. Suunnitelma jaloittelualueesta ja sen jätevesien käsittelystä tulee toimittaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen vähintään kolme kuukautta ennen hankkeen toteuttamista.

Jätteet ja varastointi

7. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Toiminnassa syntyvien jätteiden ja kemikaalien varastointi on järjestettävä siten, ettei varastoinnista aiheudu epäsiisteyttä, haju- tai terveyshaittaa tai maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa ympäristölle.

Kemikaalit, voiteluaineet ja vaaralliset jätteet on säilytettävä tarkoitukseen soveltuvassa varastopaikassa ehjissä, suljetuissa ja merkityissä astioissa tiiviillä alustalla, jossa on reunallinen suojarakenne.

8. Polttoainesäiliöiden tulee olla tyyppi hyväksytyjä polttoaineen varastointiin. Polttoainesäiliöiden alustan sekä tankkauspaikan alustan on oltava tiiviitä. Polttonestesäiliöt on sijoitettava katokselliseen suoja-altaaseen sekä varustettava ylitäytön estävällä järjestelmällä ja laponestolaitteilla. Suoja-allasta ja katosta ei tarvita, mikäli säiliöt ovat vuodonilmaisulla varustettuja kaksoisvaippaisia säiliöitä. Säiliön ja letkun on oltava lukittavia. Säiliöiden sijoittelussa on huomioitava riittävät suojaetäisyydet vesistöihin ja ojiin sekä paloviranomaisen määräykset. Tankkauspaikan läheisyydessä on oltava imeytysainetta polttoainevuotojen varalle. Tankkauspaikat on tehtävä määräyksen mukaiseksi vuoden 2014 loppuun mennessä.
9. Jätehuolto on hoidettava Tyrnävän kunnan alueella voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti. Vaaralliset jätteet, kuten loisteputket, akut, jäteöljyt, öljynsuodattimet ja käyttökelvottomat torjunta-aineet, on toimitettava sellaiseen vaarallisten jätteiden vastaanottoonpaikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä jätteitä. Hyötyjätteet, kuten muovi, paperi, pahvi, metalli ja lasi on kerättävä erilleen ja toimitettava ensisijaisesti hyötykäyttöön. Jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jolla on lupa vastaanottaa jätteitä. Jätteitä ei saa polttaa omatoimisesti.

Pilaantunut rehu on varastoitava peitettynä tiivispohjaisella alustalla ennen sen hyödyntämistä lannoitteena pelloilla. Tiivispohjaiselta alustalta ei saa syntyä ravinnevesivalumia ympäristöön.

10. Kuolleet eläimet on viipymättä toimitettava käsiteltäväksi asianmukaisen luvan saaneeseen käsittelylaitokseen. Kuolleiden eläinten varastointia on vältettävä. Mikäli ruhoja varastoidaan tilalla pidempiaikaisesti, on varastoinnin tapahduttava jäähdytetyssä varastotilassa tai erillisessä kylmäsäilytyskontissa. Lyhytaikainen varastointi tulee hoitaa tiiviillä alustalla ja peitettynä.

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

11. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta. Vuosiyhteenveto kirjanpidosta on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä.

Vuosiyhteenvedon tulee sisältää ainakin seuraavat asiat:

- tiedot eläinmääristä,
- tiedot muodostuneista lantamääristä,
- tiedot lannan levitysaloista ja vastaanottosopimuksista,
- tiedot toiminnassa syntyneistä jätteistä sekä niiden käsittelytavat ja toimituspaikat,
- tiedot kuolleiden eläinten määristä, toimituspaikoista ja -ajoista sekä käsittelytavoista ja
- tiedot toiminnassa tapahtuneista häiriötilanteista tai muista poikkeuksellisista tilanteista.

Liete- ja kuivalannasta tulee tehdä lanta-analyysi kokonaistypen, liukoistypen ja liukoisen fosforin määrittämiseksi vähintään viiden vuoden välein. Analyysitulokset tulee liittää eläinsuojan toiminnasta pidettävään kirjanpitoon.

Muut määräykset

12. Ympäristönsuojelutoimia on ylläpidettävä ja edistettävä niin, ettei toiminnasta aiheutuva melu, päästöt ilmaan, maaperään tai vesiin tai muu syy aiheuta joko välittömästi tai välillisesti vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai ympäristön roskaantumista, maisemahaittaa eikä yleistä viihtyisyyden alenemista.
13. Häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan, vesistöön tai maaperään, on välittömästi ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Kyseisistä tilanteista on ilmoitettava välittömästi Tyrnävän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle.
14. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialaansa liittyvän ympäristön kannalta parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitymisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.
15. Tuotannon lisääntymisestä, muuttamisesta tai lopettamisesta on ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle viimeistään kaksi kuukautta ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Käsittelyratkaisun perustelut

Koska etälietesäiliö sijaitsee eläinsuojista noin kahden kilometrin etäisyydellä, ei sen katsota kuuluvan toimintakokonaisuuteen. Tieto etälietesäiliöstä on tarpeen riittävän lannan varastointitilavuuden arvioimiseksi.

Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristölupa on ympäristönsuojelulain 41 §:n 1 momentin mukaan myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta annettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän, pohja- tai pintaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta. Pykälän 2 momentin mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi sijoittamisessa on noudatettava mitä 6 §:ssä säädetään.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapureille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasisitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Ympäristönsuojelulain 43 §:n 1 momentin mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi muun muassa päästöistä, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta, jätteistä sekä niiden synnyn ja haitallisuuden vähentämisestä.

Vesa Mannisen eläinsuojan toiminnan oleelliseen muutokseen liittyvä hakemus koskee samalla sijaintipaikalla jo harjoitettavan naudanlihatuotannon laajentamista siten, että tilalla olisi yhteensä 415 lihanautaa ja 30 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa (1014 eläinyksikköä), kun tilalla voi voimassa olevan ympäristöluvan mukaan pitää 348 lihanautaa ja 20 vasikkaa (847 eläinyksikköä). Toiminnan laajennuksessa eläinsuojarakennuksen koko ei muutu. Hakemus tarkoittaa toiminnan laajentamista eläinmäärän osalta noin 1,1-kertaiseksi, jolloin lupaharkinnassa sovelletaan pienempiä etäisyyksiä häiriintyviin kohteisiin kuin jos toiminta rinnastettaisiin uudeksi hankkeeksi. Korkein hallinto-oikeus on katsonut, että yli 2,5-kertainen laajennus vastaa uuden eläinsuojan rakentamista, jolloin toiminnan sijoittamiseen sovelletaan ympäristöministeriön ympäristönsuojeluohjeen etäisyyssuosituksia. Tällöin eläinsuojan tulisi sijaita 200–500 metrin etäisyydellä lähimmästä naapurin asuinrakennuksesta tai muusta häiriintyvistä kohteesta. Hakemuksen mukainen laajennus ei vastaa uuden eläinsuojan rakentamista.

Asiakirjojen ja karttaselvitysten perusteella etäisyydet olemassa olevista eläinsuojista lähimpinä häiriintyvinä kohteina sijaitseviin asuinrakennuksiin on lännessä noin 560 metriä (tila Väisälä 24-26) sekä länsi-lounaassa 610 metriä (tila Kärne 24-46) ja 710 metriä (tila Ketola 44-10). Rauhionoja sijaitsee noin 780 metrin etäisyydellä eläinsuojarakennuksista. Eläinsuojien yhteydessä olevista kattamattomista lietesäiliöistä matkaa kyseisiin asuinrakennuksiin on lyhimmillään 580 metriä. Hakemuksen kohteena olevien eläinsuojien etäisyysvaatimukset häiriintyviin kohteisiin täyttyvät.

Aluehallintovirasto katsoo, että eläinsuojatoiminta hakemuksessa esitetyllä paikalla haetussa laajuudessa annettuja lupamääräyksiä noudattaen täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Toiminta sijoittuu haja-asutusalueelle, jolla karjatalouden harjoittaminen voidaan katsoa tavanomaiseksi toiminnaksi. Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti. Hakija on lupahakemuksessa esittänyt, että käytettävissä on riittävä peltoala lannanlevitykseen ja lietelannan varastointitilaa on riittävästi tuotannon laajentamistilanteessa. Lannanlevitys ei ELY-keskuksen näkemyksen mukaan todennäköisesti merkittävästi heikennä lannanlevityspeltojen ojissa esiintyvien uhanalaisluokituksessa silmälläpidettäväksi luokiteltujen kasvien esiintymistä.

Oulujoen–lijoen vesienhoitosuunnitelman toimenpideohjelman mukaan Ängeslevänjoen ekologinen tila on luokiteltu huonoksi ja Muhosjoen tyydyttäväksi. Koska vesienhoitosuunnitelman tavoitteena on vesien hyvä tila, on kyseiselle vesienhoitoalueelle esitetty maataloutta koskevia lisätoimenpiteitä maatalouden vesistökuormituksen vähentämiseksi.

Lupapäätöksessä on vesistökuormituksen vähentämiseksi annettu määräykset muun muassa eläinsuojien pohjarakenteiden ja lannanvarastointitilojen tiiveydestä sekä vesistöjen läheisyydessä sijaitsevien peltojen suoja-kaistojen leveydestä, joka on otettava huomioon levitettäessä lantaa vesistöjen läheisyydessä. Lannan levitysmäärissä on otettava huomioon maaperän viljavuustutkimukset, lannan typpi- ja fosforipitoisuudet sekä ravinnetarve. Lisäksi lupaharkinnassa on selvitetty, että toiminnanharjoittajalla tulee olemaan käytettävissä riittävä peltoala lannanlevitykseen, jotta ylilannoittamista ei tapahtuisi. Lupapäätöksessä on edellytetty, että toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialaansa liittyvän ympäristön

parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava sen käyttöön.

Tässä päätöksessä ei ole annettu määräyksiä wc-vesien käsittelystä, koska hakemuksen mukaan kyseisiä vesiä ei eläinsuojissa muodostu. Jos wc-vesiä toiminnassa muodostuu, on päätökseen haettava siltä osin muutosta.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräysten tavoitteena on ehkäistä haitalliset ympäristövaikutukset ennakolta tai rajoittaa ne mahdollisimman vähäisiksi.

Eläinsuojan tuotanto

Toimintaa tulee harjoittaa lupapäätöksen perusteena olevien nautaeläinten eläinmäärien puitteissa. Lupa on myönnetty hakemuksen pohjapiirustuksissa esitettyjen eläinpaikkojen perusteella. Eläinten määrää on eläinsuojarakennuksissa lisätty ilman, että rakennuksissa on tehty rakenteellisia muutoksia. Tämä on ollut mahdollista eläinsuojelulainsäädännön nojalla. Eläinsuojelulainsäädännön mukaan vähintään 220 kilogramman painoista vasikkaa kohden on oltava tilaa vähintään 1,8 neliometriä. Täysikasvuiselle naudalle ei ole lainsäädännössä vastaavia tilavaatimuksia, mutta ruokinta-paikoista on säädetty erikseen seuraavasti: Jos naudoilla on rehua jatkuvasti saatavilla, ruokintapöydän reunan pituuden on oltava vähintään 40 senttimetriä täysikasvuista nautaa kohden ja vähintään 30 senttimetriä nuorkarjaa kuuluvaa nautaa kohti. Tilavaatimukset toteutuvat olemassa olevissa rakennuksissa, jolloin tarvetta rakenteellisiin muutoksiin ei ole ollut, vaikka eläinmäärää on lisättykin verrattuna nykyisen ympäristöluvan mukaisiin eläinmääriin. (lupamääräys 1)

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

Lannan varastointitilojen mitoitus perustuu valtioneuvoston asetukseen maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2003). Asetuksen 4 §:n mukaan lietelannan varastotilojen tulee olla niin suuria, jotta niihin voidaan varastoida 12 kuukauden aikana kertynyt lanta ja muut säiliöihin johdettavat nesteet.

Tilalla tarvitaan säiliötilavuutta lietelannan, eläinsuojan pesuvesien ja puristenesteen varastointia varten yhteensä 6 520 m³ vuodessa. Lietesäiliöihin kertyvien sade- ja sulamisvesien varalle varastotilavuutta tarvitaan yhteensä 769 m³. Sade- ja sulamisvesien määräksi on arvioitu avolietesäiliöiden pinta-ala x 0,3 m. Tilalla on varastointitilaa kolmessa omassa ja kahdessa vuokratussa lietelantasäiliöissä yhteensä 6 973 m³. Lietekuilujen tilavuus on 1 323 m³, josta hyötytilavuudeksi voidaan laskea noin 60 prosenttia. Hakemuksessa esitetyt varastointitilavuudet ovat riittävät 12 kuukauden varastointitarvetta varten.

Varastointitilojen tulee olla vesitiiviitä pinta- tai pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi. Säilörehun puristenesteen pääsy ympäristöön tulee estää pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi.

Tarkkailemalla säännöllisesti lannanvarastointi- ja johtamisrakenteita ja tyhjentämällä säiliöt vuosittain voidaan varmistua niiden tiiveydestä ja ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin mahdollisten vuotojen ilmaannuttua. Lanta-varastojen vuosittaisella tyhjentämisellä varmistetaan hyötytilavuuden säilyminen suunnitelmien mukaisena. (lupamääräys 2)

Lannan ja jätevesien hyödyntäminen

Lannan hyödyntämisellä lannoitteena pelloilla tarkoitetaan lannan käyttöä siten, ettei peltoja ylilannoiteta eikä ylilannoituksesta tai virheellisenä ajankohtana suoritetusta levityksestä aiheuteta ravinteiden huuhtoutumisriskiä. Peltopinta-alavaatimus perustuu karjanlannan keskimääräiseen fosforisisältöön ja siitä saatavan fosforilannoituksen tasoon sekä ympäristöministeriön Kotieläintalouden ympäristönsuojelusta 29.6.2009 antamaan ohjeeseen. Lannanlevitysalaa tulee olla vähintään yksi peltohehtaari 2,7 lihanautaa tai 11 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa kohden. Hakijalla on lannanlevitykseen käytettävissä riittävästi peltoalaa. Lannan levityksessä tulee lisäksi ottaa huomioon valtioneuvoston asetuksen (931/2000) kasvilajikohtaiset enimmäislannoitusmäärät. (lupamääräys 3)

Lannan kuormausta, kuljetusta ja levitystä koskevat määräykset ovat tarpeen maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumiseriskin sekä ympäristön yleiselle viihtyisyydelle ja ihmisten terveydelle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Asutuksen läheisyydessä ja vesistöön rajoittuvilla peltoaloilla lietelannan levitys on sallittu vain multaavalla tai maahan sijoittavalla levittimellä muun muassa hajuhaittojen ehkäisemiseksi, koska sen katsotaan olevan parasta käyttökelpoista tekniikkaa lietelannan levityksestä aiheutuvien hajuhaittojen torjunnassa. Lisäksi sijoittamalla lietelanta maahan tai multaamalla se mahdollisimman pian vähennetään kiintoaine- ja ravinnekuormitusta vesistöön. (lupamääräys 4)

Lannan levitys on kielletty kymmentä metriä lähempänä vesistöä. Jättämällä vesistöjen ja valtaojien varsille lannoittamattomat riittävän leveät vyöhykkeet estetään ravinteiden ja bakteerien pääsy vesistöön. Lanta tulee levittää sulaan, lumettomaan maahan suorien ravinnehuuhtoumien ehkäisemiseksi. Viljavuusanalyysiin, lannan ravinnesisältöön ja kasvin todelliseen ravinnetarpeeseen perustuvat levitysmäärät vähentävät ylilannoitusriskiä ja sen myötä ylimääräisten huuhtoutumiselle alttiiden ravinteiden määrää maassa. Lietelantaa tai muita nestemäisiä orgaanisia lannoitteita ei saa käyttää lannoitteena luokitelluilla pohjavesialueilla pohjavesien pilaantumiseriskin ehkäisemiseksi. Pohjavesialueella tarkoitetaan pohjavesialueiden muodostumisaluetta ja niiden suojavyöhykkeitä. (lupamääräys 5)

Jaloittelualue

Jos eläinsuojan yhteyteen rakennetaan jaloittelutarha, tulee sen olla rakenteeltaan asianmukaisesti toteutettu siten, että pohjavesien pilaantumisvaaraa ei synny ja päästöt pintavesiin voidaan ehkäistä. Mahdollisen jaloittelualan asianmukaisen toteutuksen varmistamiseksi suunnitelma tulee toimittaa valvontaviranomaiselle. (lupamääräys 6)

Jätteet ja varastointi

Määräykset on annettu jätteiden vähentämiseksi ja roskaantumisen sekä öljyvahinkojen estämiseksi. Jätelain 13 §:n mukaan jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Haitallisten aineiden maaperään ja vesiin pääsyn estämiseksi sekä maaperän pilaantumisen estämiseksi on tarpeen antaa määräys jätteiden, kemikaalien ja polttoaineen varastoinnista. (lupamääräykset 7 ja 8)

Jätelain 8 §:n mukaan jätehuollossa kaikessa toiminnassa on noudatettava etusijajärjestystä. Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää

ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteen haltijan on ensisijaisesti valmistettava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jätteen haltijan on hyödynnettävä jäte muulla tavoin mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä. Toimittamalla vaaralliset jätteet asianmukaiseen käsittelyyn, vähennetään niiden aiheuttamia riskejä terveyteen ja ympäristön pilaantumista. (lupamääräys 9)

Tilalla kuolleiden eläinten asianmukaisella hävittämisellä varmistetaan ympäristöhygienian yleisten vaatimusten täyttyminen sekä ehkäistään mahdollisten eläintautien leviäminen tilan ulkopuolelle. Eläinperäinen jäte on käsiteltävä EY:n eloperäisiä sivutuotteita koskevan asetuksen mukaisesti laitoksessa, jolla on lupa vastaanottaa ja käsitellä eloperäisiä jätteitä. (lupamääräys 10)

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

Toiminnanharjoittajan kirjanpito- ja raportointivelvoite eläinsuojan toiminnan osalta on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen perusteella viranomaisen voi seurata toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista. Lannan vastaanottosopimuksien kirjaamisella ja raportoinnilla varmistetaan, että myös lannan vastaanottosopimuksen tehneet käsittelevät ja levittävät lantaa voimassa olevien säännösten mukaisesti. Valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000) edellyttää vähintään viiden vuoden välein tehtävää lanta-analyysia. (lupamääräys 11)

Muut määräykset

Luvassa on annettava tarpeelliset määräykset toimista, joilla ehkäistään, vähennetään tai selvitetään pilaantumista, sen vaaraa tai pilaantumisesta aiheutuvia haittoja. Ympäristönsuojelun tason ylläpitäminen ja mahdollisimman tehokkaiden haittojen torjuntakeinojen soveltaminen edellyttävät päästöjen ja ympäristövaikutusten jatkuvaa seurantaa ja ympäristönsuojelutoimien kehittämistä. Mikäli ympäristönsuojelun tavoitteita ei saavuteta tai toiminnasta syntyy ennalta arvaamattomia ympäristövaikutuksia, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä erityisiin toimenpiteisiin ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi. (lupamääräys 12)

Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeuksellisissa tilanteista on määrätty viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten annettavien viranomaisohjeiden vuoksi. Määräys välittömiin torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja poikkeuksellisista päästöistä aiheutuvien haittojen minimoimiseksi. Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan toiminnasta vastaavan on tehtävä ilmoitus valvontaviranomaiselle muun muassa onnettomuudesta, tuotantohäiriöstä aiheutuvasta päästöstä tai syntyvästä jätteestä, josta voi aiheutua välitöntä tai ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa. (lupamääräys 13)

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen kautta voi tulla mahdollisuuksia vähentää päästöjä olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia. Luvan haltijalla on yleinen selvilläolovelvollisuus mm. toimintansa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamista kotieläintalouteen on tarkasteltu Suomen ympäristökeskuksen julkaisussa "Paras käytettävissä oleva tekniikka kotieläintaloudessa, SY564". (lupamääräys 14)

Toiminnan olennaista muutosta koskevan ilmoitusvelvollisuuden perusteella varmistetaan tiedonkulku ympäristöviranomaiselle niin, että ilmoituksen perusteella voidaan tarkastella muutoksen vaikutuksia voimassaoleviin lupamääräyksiin ja arvioida mahdollisen uuden ympäristöluvan tarvetta. (lupamääräys 15)

VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon luparatkaisussa ja sen määräyksistä ilmenevin tavoin seuraavasti:

1. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnossa esille tuodut vesiensuojeluun liittyvät asiat on otettu huomioon lupamääräyksissä 2–5 sekä 13. Lietteen levityksessä on vesistöjen äärellä sijaitsevilla pelloilla veloiteltu käyttämään sijoitettavaa laitetta. Näin estetään pintavalun- ja kasvit pystyvät hyödyntämään lietteessä olevat ravinteet nopeammin ja paremmin. Lannan käyttö on kielletty pelloilla lannoitteena kymmenen metriä lähempänä vesistöä.

Lannan varastointiin liittyvät asiat on otettu huomioon lupamääräyksessä 2. Lannanvarastointitiloja ja lannan levitystä koskevat parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan liittyvät asiat on otettu huomioon lupamääräyksissä 2, 4 ja 5 sekä 14.

3. Tyrnävän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Tyrnävän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnossa esille tuodut lantaloiden rakenteisiin liittyvät asiat on otettu huomioon lupamääräyksessä 2. Lannan levitykseen ja riittävään lannanlevitysalaan liittyvät asiat on otettu huomioon lupamääräyksissä 3–5. Lannan levitystä ei ole suoraan kielletty tietynä ajankohtana tai/ja lähellä naapurikiinteistöjä, vaan määrätty käyttämään lannanlevityksessä sijoitettavaa lannanlevitysmenettelyä. Peltoalojen suojakaistoista vesistöjen ja valtaojien varrella on määrätty lupamääräyksessä 5. Jätteiden varastoinnista on määrätty lupamääräyksessä 7, 9 ja 10. Kemikaaleista on määrätty lupamääräyksessä 7 ja rehuista ja rehujätteestä lupamääräyksissä 2 ja 9. Polttoaineen varastoinnista on annettu lupamääräys 8.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa toistaiseksi.

Tarvittaessa aluehallintovirasto voi ympäristönsuojelulain 58 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa aikaisempaa lupaa tai ympäristönsuojelulain 59 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä peruuttaa luvan valvontaviranomaisen aloitteesta.

Lupamääräysten tarkistaminen

Luvan saajan on viimeistään vuoden 2024 tammikuun loppuun mennessä jätettävä Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi. Mikäli hakemusta ei tehdä määräajassa, aluehallintovirasto voi määrätä luvan raukeamaan.

Hakemukseen on liitettävä hakemukseen vaadittavien muiden selvitysten ohella riittävää asiantuntemusta käyttäen laadittu selvitys parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönotosta ja mahdollisuuksista eläinsuojan toiminnasta aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Hakemuksessa tulee olla selvitykset toiminnan laajuudesta ja käytössä olevista ympäristönsuojeluratkaisuista. Hakemuksessa on lisäksi esitettävä eläinsuojan toimintaa koskeva kirjanpito vuodelta 2023.

Korvattava päätös

Tämä päätös korvaa lainvoimaiseksi tultuaan Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen Vesa ja Kaisu Mannisen eläinsuojalle 22.3.2007 myöntämän ympäristöluvan Dnro PPO-2006-Y-356-113.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, ympäristönsuojelulain 56 §:n mukaisesti on noudatettava asetusta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 4, 6, 8, 41–43, 45, 52, 55, 56, 81 ja 100 §:t

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Jätelaki (646/2011) 8, 12, 13, 29 ja 72 §:t

Valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ratkaisu

Lupa-asian käsittelymaksu on 7 310 euroa.

Lasku lähetetään Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Perustelut

Ympäristönsuojelulain 105 §:n mukaan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristöministeriön asetuksessa säädetään.

Aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) 8 §:n 2 momentin mukaan suoritteesta, jota koskeva asia on

tullut vireille ennen asetuksen voimaantuloa, peritään maksu asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2012 ja 2013 annetun valtioneuvoston asetuksen (1572/2011) liitteen maksutaulukon mukaan vähintään 400, mutta alle 800 lihanaudalle tarkoitetun eläinsuojan lupahakemuksen käsittelystä perittävä maksu on 7 310 euroa.

Toiminnan olennaista muuttamista koskevan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 50 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta. Jos kuitenkin asian käsittelyn vaatima työmäärä vastaa uudelta toiminnalta vaadittavan luvan käsittelyä, peritään taulukon mukainen maksu. Lupahakemuksen käsittelyn vaatima työmäärä on vastannut uudelta toiminnalta vaadittavan luvan käsittelyä.

Oikeusohje

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2012 ja 2013 (1572/2011)

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2014 ja 2015 (1092/2013)

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Juha Anttila

Seija Schroderus-Härkönen

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Juha Anttila. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Seija Schroderus-Härkönen.

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 0295 017 668 tai 0295 017 500.
SSH/am

Liite

Valitusosoitus

Päätös

Hakija

Tiedoksi

Pohjois-Pohjanmaa ELY-keskus / Ympäristö ja luonnonvarat
Tyrnävän kunta
Tyrnävän kunta/ Ympäristönsuojeluviranomainen
Suomen ympäristökeskus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Valituskirjelmä on toimitettava liitteineen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon.

Valitusoikeus Valituksia päätöksen johdosta voivat esittää ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, ELY-keskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valitusaika Valitusaika päättyy **21.2.2014**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- aluehallintoviraston päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muutuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia aluehallintoviraston päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- jäljennös valituskirjelmästä (jos valituskirjelmä toimitetaan postitse)

Valituksen toimittaminen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon

Valituskirjelmä on toimitettava Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä **määräajan viimeisenä päivänä** ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Linnankatu 1–3
postiosoite:	PL 293, 90101 Oulu
puhelin:	vaihde 0295 017 500
telekopio:	08 - 3140 110
sähköposti:	kirjaamo.pohjois@avi.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.